

[Lysholt Hansen.]

ske folkekirke. Min fornuft og samvittighed, mit hjerte og min tro er bundet til den hellige skrift.“

Denne præst har ud fra sit specielle syn, nemlig

„at mennesket ikke ved sine gode gerninger tilegner sig nogen retfærdighed hos Gud, men at de gode gerninger må være et ubetinget krav til ethvert kristent menneske, fordi et ja til Gud også er et ja til det medmenneske, som Gud sender på min vej“

— sådan skriver pastor Kalmeyer i sin bog side 132—33 — denne præst har ud fra dette syn, der jo ikke er noget nyt eller enestående i den danske folkekirke, begået den „brøde“ — om jeg må sige det i gåseøjne — at have skrevet en studiekredsgrundbog, om hvilken han selv i forordet siger følgende:

„Bogen er ikke skrevet ud fra en bestemt opfattelse, heller ikke er der anvendt nogen „metode“. Her er ingen forhåndsopfattelse, der skal sikres.“

Og han slutter sin bog med at sige:

„Bogen er en skitse, ikke en lærebog. Hvis den læses med opmærksomhed, vil den, fordi den er udogmatisk og utraditionel i kap. 5-10, ægge til modsigelse. Men så er hensigten nået, samtalen er kommet i gang.“

Hvis biskop Høgsbro, landets øvrige biskopper og andre, som har ytret sig i denne sag, bl. a. de præster og andre personer, der følte sig foranlediget til i går at sende os en udtalelse, havde læst de linjer, jeg netop citerede, med lige så stor nidkærhed som den, hvormed de læste bogens øvrige indhold, da ville den rejste diskussion aldrig kunne være blevet til en sag, men måske til en gensidigt befrugtende drøftelse, som begge parter ikke alene kunne have gavn af, men også trænge til.

Må jeg slutte mit indlæg med fra bladet Aften- og Ungdomsskolen for august 1957 at citere følgende bedømmelse af striden, som jeg helt kan tilslutte mig:

„En biskops gerning inden for den lutherske kirke er såre vanskelig at varetage. I den foreliggende situation har Høgsbro primært set det som sin opgave at værne den rene lære, og han får vel ikke den tak, som han måske

bl. a. tilkommer. Men den måde, han har grebet sagen an på, leder dog tanken hen på at placere ham som brandmanden, der har det som sin fornemste opgave at slukke ild. Et langt skønnere perspektiv for en biskops gerning må i dag være synspunktet at placere sig som — ja, man fristes til at sige pyroman, en åndelig ildspåsætter, og der er så sandelig præstegårde nok, der kunne trænge til at blive ofre for pyromanvirksomhed.“

Hartling: Den forespørgsel og redegørelse, som i dag er til debat, har en nøje sammenhæng med hele den danske folkekirkes egenart. Den danske folkekirke er en noget uformelig størrelse, som selv trænede teologer og jurister har vanskeligt ved at definere nøjagtigt. Dens ydre ordning er aldrig blevet lovfæstet, således som grundlovens fædre utvivlsomt havde tænkt sig det, meget i dens liv og ordning bygger på uskrevne love, på tradition og sædvane, og andet må man finde hjemmel for i bestemmelser, der går tilbage til 1500- eller 1600-tallet.

Skal man f. eks. for en udlænding forklare om vor kirkes egenart, opdager man snart, at man må benytte sig af modsætninger. Den danske folkekirke er på én gang en folkekirke og en kirke med en bekendelse. Den er på én gang sakramental og lavkirkelig. Organisatorisk er den for det første styret lokalt, for det andet bispekirke og for det tredje statskirke. Men den er ingen af delene alene. Dertil kommer, at den er mærkelig rummelig, så rummelig, at det ofte slår udenforstående med forbavselse. Mens andre kirker tit har måttet opleve splittelser, der førte til skisma og nye kirkedannelser, ser vi hos os det særsyn, at selv udprægede vækkelsesbevægelser ikke har været kirkedannende, men er blevet inden for folkekirken. Ja, selv de retninger, der retter den skarpe kritik mod folkekirken, har dog bevaret deres plads inden for den.

Er dette noget særligt dansk? Måske er det. Sådan holder vi af folkekirken, sådan er den blevet vor, sådan har den vævet sit mønster ind i dansk liv og sæd og historie. Den lovsang, som den højtærede kirkeminister undertiden ofrer folkekirken, er vi flere der gerne vil synge med på.